

Spis treści

Wykaz skrótów	XI
Wykaz literatury	XIX
Wykaz Autorów	XXXI
Przedmowa – Przegląd pokryzysowych regulacji finansowych (<i>Wojciech Rogowski</i>)	XXXIII

CZĘŚĆ I.

Prawne uwarunkowanie nowych technologii usług finansowych (*fintech*)

§ 1. <i>Fintech</i> – konkurencja a regulacja na rynku usług finansowych (<i>Włodzimierz Szpringer</i>)	3
1. Uwagi ogólne	3
2. Cyfryzacja – szanse i zagrożenia rozwoju firm <i>fintech</i>	5
3. <i>Fintech</i> a instytucje finansowe (dylematy regulacji <i>fintech</i>)	12
3.1. Reakcje regulatorów na fenomen <i>fintech</i>	12
3.2. Regulacje <i>fintech</i> – różne koncepcje	15
3.3. Reakcja instytucji finansowych na <i>fintech</i> – przykład banków	26
§ 2. Problemy otoczenia regulacyjnego rozwoju sektora <i>fintech</i> (<i>Marcin Czugan</i>)	28
1. Uwagi ogólne	28
2. Regulacje sektora <i>fintech</i>	29
2.1. Dyrektywa PSD2	30
2.2. <i>Social-lending</i>	33
2.3. Usługi zaufania	35
2.4. <i>Big Data</i>	35
3. Podsumowanie	36

§ 3. Legalna definicja kryptowaluty	
<i>(Witold Srokosz)</i>	37
1. Uwagi ogólne	37
2. Wirtualna waluta a kryptowaluta	38
3. Obszary regulacji prawnej wymagające definicji kryptowalut	39
4. Legalne definicje kryptowaluty oraz waluty wirtualnej na świecie	40
5. Definicja wirtualnej waluty w prawodawstwie stanu Nowy Jork	43
6. Definicja waluty wirtualnej w projekcie dyrektywy nowelizującej IV dyrektywę	45
7. Wnioski	46
§ 4. Prawne aspekty zastosowań technologii blockchaina na rynkach finansowych	
<i>(Jacek Czarnecki)</i>	48
1. Uwagi ogólne	48
2. Technologia blockchaina a <i>fintech</i>	49
2.1. Dotychczasowe badania oraz problemy badawcze	50
2.2. Uwagi terminologiczne i metodologia	51
3. Czym jest blockchain?	52
3.1. Bitcoin – pierwsze zastosowanie technologii blockchaina	52
3.2. Inne publiczne blockchajny. Ethereum	53
3.3. Prywatne blockchajny	54
4. Obecne regulacje prawne blockchain dla rynków finansowych	54
4.1. Usługi płatnicze i pieniądz elektroniczny	55
4.2. Usługi płatnicze	55
4.3. Pieniądz elektroniczny	57
4.4. Obrót dewizami	59
4.5. Przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu ..	59
4.6. Obrót instrumentami finansowymi	61
4.7. Fundusze inwestycyjne	62
4.8. Ostateczność rozrachunku	63
5. Wnioski	63
§ 5. Polskie regulacje dotyczące walut cyfrowych	
<i>(Artur K. Kruszeński)</i>	64
1. Uwagi ogólne	64
2. Definicja pieniądza	64
3. Wykorzystanie walut cyfrowych w obrocie gospodarczym	68
4. Wnioski	69
§ 6. Bankowość elektroniczna w nowym otoczeniu prawnym	
<i>(Krzysztof Szaniawski)</i>	70
1. Uwagi ogólne	70
2. Bezpieczeństwo	71
3. Zawieranie umów przez Internet w bankowości elektronicznej	74
4. Podsumowanie	76

§ 7. Zmiany w praktyce działania instytucji finansowych na skutek ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Wybrane zagadnienia prawne (<i>Jan Byrski, Leszek Sytniewski</i>)	77
1. Uwagi ogólne	77
2. Zmiana stanu prawnego	77
3. Zgoda podmiotu danych na przetwarzanie danych osobowych	78
4. Przepisy szczególne dotyczące wrażliwych danych osobowych w ubezpieczeniach	80
5. Profilowanie – nowe ramy prawne	82
6. Przypadki dopuszczalnego podejmowania zautomatyzowanych decyzji istotnie wpływających na sytuację jednostki	83
7. Środki ochrony praw i wolności oraz obowiązek informacyjny przy profilowaniu	84
8. Powierzenie do przetwarzania danych osobowych – zagadnienia ogólne	85
9. Powierzenie do przetwarzania danych osobowych – nowe wymogi prawne	87
10. Podpowierzenie do przetwarzania danych osobowych	89
11. Podsumowanie	91

CZĘŚĆ II.

Przymusowa restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja banków (*resolution*)

§ 8. W poszukiwaniu ideału? Systemy nadzoru makroostrożnościowego w ujęciu prawnoporównawczym (<i>Michał Nowakowski</i>)	95
1. Uwagi ogólne	95
2. Główne elementy instytucjonalne nadzoru makroostrożnościowego	97
2.1. Pozycja banku centralnego w strukturze nadzoru makroostrożnościowego	98
2.2. Wyposażenie organów makroostrożnościowych w odpowiednie narzędzia	101
2.3. Umieszczenie ministra ds. finansów lub skarbu w strukturze nadzoru makroostrożnościowego	103
2.4. Mandat makroostrożnościowy	105
2.5. Określenie celów polityki makroostrożnościowej	106
2.6. Mechanizmy odpowiedzialności i przejrzystości	107
2.7. Mechanizmy współpracy i wymiany informacji	108
2.8. Mechanizm <i>reciprocity</i>	110
3. Wnioski i perspektywy	111
§ 9. Na drodze do jednolitej procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków w Unii Europejskiej (<i>Monika Joanna Swaczyna</i>)	114
1. Uwagi ogólne	114
2. Regulacje wzorcowe: USA	116

2.1. <i>Chapter 11</i>	118
2.2. <i>Title II</i>	119
3. Unia Europejska – harmonizacja restrukturyzacji dyrektywą BRR ..	119
3.1. Cel dyrektywy BRR	120
3.2. Zakres działania dyrektywy BRR	122
3.2.1. Zakres podmiotowy	122
3.2.2. Mechanizmy i narzędzia dyrektywy BRR	125
3.3. Procedury i mechanizmy dyrektywy BRR	125
3.4. Finansowanie procesu <i>resolution</i>	127
4. Mechanizmy <i>resolution</i> w Polsce	128
4.1. Dotychczasowe regulacje	128
4.2. Implementacja dyrektywy BRR w Polsce	129
5. Podsumowanie i wnioski	130
§ 10. <i>Resolution</i> – wskrzeszenie czy likwidacja banku?	
(<i>Damian Dynak</i>)	132
1. Uwagi ogólne	132
2. Cele przymusowej restrukturyzacji	132
3. Przesłanki wszczęcia przymusowej restrukturyzacji	135
4. Instrumenty przymusowej restrukturyzacji	137
5. Kontekst międzynarodowy i historyczny	139
6. Podsumowanie	143
§ 11. Ingerencja w prawa obligatariuszy banku w ramach postępowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (<i>resolution</i>)	
(<i>Marcin Borsuk, Kamil Klupa</i>)	144
1. Uwagi ogólne	144
2. Geneza i główne elementy charakterystyki instrumentu umorzenia lub konwersji długu (<i>bail-in</i>)	146
2.1. Stosowanie instrumentu <i>bail-in</i>	148
2.2. Zakres przedmiotowy instrumentu <i>bail-in</i>	150
2.3. Sekwencja umarzania zobowiązań w ramach instrumentu <i>bail-in</i>	152
3. Konstrukcja prawna mechanizmu <i>bail-in</i>	154
3.1. Dotychczasowe konstrukcje obecne w prawie polskim	155
3.2. Nieadekwatność dotychczasowych konstrukcji prawa prywatnego	156
4. Gwarancje dla wierzycieli	158
5. Podsumowanie	162
5.1. Czy rozszerzenie zakresu odpowiedzialności obligatariuszy banku jest uzasadnione?	163
5.2. Efekty oczekiwane i efekty uboczne	164
§ 12. Problemy praktyczne w stosowaniu przepisów dotyczących programów postępowania naprawczego kas i Kasy Krajowej	
(<i>Paweł Pelc</i>)	167
1. Uwagi ogólne	167
2. Zakres regulacji	167

3. Tryb działania Komisji Nadzoru Finansowego	169
3.1. Zakres ustawowych uprawnień Komisji Nadzoru Finansowego na tle art. 72a i 72b SpKasyU	169
4. Program postępowania naprawczego	170
5. Wytyczne do sporządzenia programu postępowania naprawczego	171
6. Praktyka Komisji Nadzoru Finansowego	172
6.1. Uznanie, że program postępowania naprawczego nie spełnia kryteriów stawianych programom postępowania naprawczego ..	173
6.2. Ustanowienie zarządcy komisarycznego w oparciu o przesłanki związane z programem postępowania naprawczego	173
7. Akceptacja programów postępowania naprawczego przez Komisję ..	175
8. Podsumowanie	176

CZĘŚĆ III.

Prawo nowych instrumentów finansowych

§ 13. Francuska koncepcja tytułu zbywalnego (<i>titre négociable</i>) a regulacje rynków finansowych	
<i>(Mariola Lemonnier, Michał Mariański)</i>	181
1. Uwagi ogólne	181
2. Historia przedmiotu obrotu na rynku finansowym we Francji	183
3. Ukształtowanie się pojęcia tytułu zbywalnego w prawie francuskim .	185
4. Aktualna regulacja przedmiotu obrotu na rynku finansowym we Francji	187
5. Teoria rynków finansowych a koncepcja instrumentu finansowego ..	190
6. Podsumowanie	191
§ 14. <i>New Global Note</i> – konstrukcja prawna nowego globalnego skryptu dłużnego w świetle prawa obcego oraz wymogów ECB <i>eligibility</i>	
<i>(Joanna Kornas)</i>	192
1. Uwagi ogólne	192
2. Klasyczny obrót obligacjami na rynku międzynarodowym	193
3. Przechowywanie papierów wartościowych (<i>safekeeping</i>) i rola międzynarodowych centralnych depozytów papierów wartościowych (ICSD)	195
4. ECB <i>eligibility</i> : droga od <i>Classical</i> do <i>New Global Note</i>	197
5. Podstawowe cechy <i>New Global Note</i>	200
6. Istota <i>New Global Note</i>	204
7. Metoda ustalenia prawa właściwego dla nowego odcinka zbiorczego	205
8. Prawo papierów wartościowych w Luksemburgu	208
9. Podsumowanie	213

§ 15. Prawo właściwe dla kreacji zdematerializowanych papierów wartościowych w świetle rozporządzenia Rzym I oraz Prawa prywatnego międzynarodowego	
(<i>Joanna Kornas</i>)	214
1. Uwagi ogólne	214
2. Rodzaje zdematerializowanych papierów wartościowych	215
3. Adekwatne źródła prawa prywatnego międzynarodowego.	
Kwalifikacja pojęcia „papier wartościowy”	217
3.1. Rozporządzenie Rzym I	218
3.1.1. Zakres zastosowania	218
3.1.2. <i>Negotiable instrument</i> i instrument finansowy	219
3.1.3. <i>Negotiability</i>	222
3.2. Zdolność emisyjna i statut personalny	233
3.3. Papiery wartościowe w polskim Prawie prywatnym międzynarodowym	234
3.3.1. Papiery ściśle związane z osobą emitenta (papiery związane)	234
3.3.2. Zbywalne papiery wartościowe w PrPrywM	237
4. Podsumowanie	247
§ 16. Zasada tożsamości emitenta na gruncie nowej ustawy o obligacjach	
(<i>Rafał Woźniak</i>)	249
1. Uwagi ogólne	249
2. Zmiana emitenta na gruncie ObligU95	249
3. Zasada tożsamości emitenta na gruncie ObligU	250
4. Zasada tożsamości emitenta w świetle ObligU	251
5. Przejęcie długu a możliwość zmiany emitenta	254
6. Konsekwencje naruszenia zasady tożsamości emitenta	255
7. Podsumowanie	256